

Gebeliği önleyici hormonal ilaçlarda kan pıhtılaşması riskine dair SGGG Prospektüsü (bayan hastalar için)

1. Kombine hormonal ilaçlar ile gebelikten korunmaya başlama

Gebelikten korunmak amacıyla hormonal ilaç kullanmaya başlamadan önce, doktorunuz sizin ve ailenizin itinalı bir özgeçmişini (sizde ve ailenizdeki hastalıklar) almalı ve ayrıntılı bir genel muayene ve kural olarak bir jinekolojik muayene yapmalıdır (istisna: genç yaştaki ilk kullanıcılar). Bir hamilelik olmadığından emin olunmalıdır. Sigara içmek hapların riskini anlamlı bir şekilde artırır. Gebeliği önleme ilaçlarının kullanımı esnasında yıllık, eğer risk faktörleri varsa altı ayda bir doktor kontrolleri tavsiye edilir.

2. Kombine hormonal ilaçlar ile gebelikten korunmanın yan etkileri, özellikle kan pıhtılaşmasının etkilenmesi ve damar hastalıkları riski

Kombine hormonal, yani bir östrojen ve bir gestagen içeren gebeliği önleyici araçlar (klasik hap, flaster veya vajinal halka) kullanan bayanlarda, toplardamar ve atardamarlarda pıhtı oluşması riski (venöz ve arteriyel tromboemboli hastalıkları) biraz artar ve bu, kısmen ağır sağlık sorunlarına yol açabilir. Pıhtı oluşma riski ilk kullanım yılında en yüksektir. Bir pıhtı oluşması toplardamarlarda derin ven trombozuna veya akciğer embolisine, atardamarlarda inme veya kalp krizine yol açabilir. Bu şekildeki tromboz veya emboli riski tüm kombine hormonal gebeliği önleyici araçlar için (tablet, flaster, vajinal halka) geçerlidir. Yine de bu, gebelik esnasındaki riskten belirgin şekilde daha düşüktür.

Gözde (retina trombozu) ve başka organlarda kan pıhtısına dair nadir vakalar bildirilmiştir. Fakat bunların ağızdan gebeliği önleyici ilaç alımı ile ilişkisi kanıtlanmamıştır.

Toplardamar ve atardamarlarda pıhtı oluşması riski veya diğer ağır yan etkiler aşağıdaki durumlarda artar:

- Yaşlanma ile
- Tütün tüketimi; çok sigara kullananlarda, ilerleyen yaşın da etkisiyle kalp ve beyinde kan dolaşımı bozukluğu riski giderek artar (kalp krizi / inme). Bu nedenle, özellikle 35 yaşın üzerindeyseniz sigara içmemelisiniz. Sigara alışkanlığınız konusunda doktorunuzu mutlaka bilgilendirin
- Bir kardeşte, anne veya babada daha önce görülmüş ven trombozu, akciğer embolisi, kalp krizi veya inme
- Kan pıhtılaşma bozuklukları
- Önemli miktarda kilo fazlası (doktorunuz sizi bu konuda bilgilendirecektir)
- Kan yağları metabolizma bozuklukları (lipid metabolizması)
- Şeker hastalığı
- Yüksek tansiyon (özellikle zor kontrol altına alınan yüksek tansiyon)
- Migren
- Bazı kalp hastalıkları (kalp kapak hastalıkları, atriyal fibrilasyon)
- Yatalaklık ya da bir kaza veya ameliyat sonrası hareket kısıtlılığı
- Bacakta kırık veya bacağa cerrahi müdahale
- Uzun uçak veya otobüs yolculukları
- Karaciğer ve safra kesesi hastalıkları

3. Bir pıhtı oluşumu belirtisi veya aşağıdaki şikayetlerin ortaya çıkması durumunda ilaç kullanımını kesip doktorunuza başvurmalısınız

- Migren (özellikle ön belirtiler, "aura") ya da önceleri hiç olmayan veya bu kadar sık/düzenli olmayan, alışılmadık şiddetli baş ağrıları varsa
- Aniden ortaya çıkan görme, işitme, konuşma şikayetleri veya diğer algı bozuklukları
- Özellikle tek taraflı, açıklanamayan bacak ağrıları (bacakta şişme olsun olmasın)
- Ani solunum şikayetleri veya ani ortaya çıkan, belirli bir sebebi olmayan öksürük
- Göğüs kafesinde ani ortaya çıkan şiddetli ağrı (sol kola yayılma olsun olmasın)
- Ani ortaya çıkan baş dönmesi, dermansızlık, his bozuklukları veya koordinasyon bozuklukları
- Kollaps (yığılma, baygınlık) (vücutta kasılmalar olsun olmasın)

Kalite Kontrol Komisyonu (Başkan Prof. Dr. Daniel Surbek)

SGGG'nin Jinekolojik Endokrinoloji ve Üreme Tıbbı Çalışma Grubu (AGER/GTER)

(G. S. Merki-Feld, J. Bitzer, J. Seydoux, M. Birkhäuser)

Tarih: 7 Haziran 2010